

מסורת הש"ס

(א) ק"ה ר' ישמעאל ב"ר יוסי, (ב) (אבות דר' נתן פ"ח ע"ג מה שנייטס), (ג) (בשמיטה שפתי הוא לאס המדברים, פ"ד ע"ג מהס'), (ד) (ב' פירוש העירין ע"ג ע"ג ט"ז), (ה) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (ו) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (ז) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (ח) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (ט) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (י) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (יא) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (יב) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (יג) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (יד) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (טו) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (טז) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (יז) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (יח) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (יט) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (כ) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (כא) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (כב) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (כג) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (כד) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (כה) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (כו) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (כז) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (כח) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (כט) (ב' פירושין ע"ג ט"ז), (ל) (ב' פירושין ע"ג ט"ז).

גליון הש"ס

(א) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (ב) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (ג) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (ד) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (ה) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (ו) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (ז) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (ח) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (ט) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (י) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (יא) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (יב) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (יג) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (יד) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (טו) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (טז) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (יז) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (יח) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (יט) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (כ) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (כא) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (כב) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (כג) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (כד) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (כה) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (כו) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (כז) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (כח) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (כט) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (ל) ר"ה חב"ב ב"ו וכו'.

הגהות הב"ח

(א) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (ב) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (ג) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (ד) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (ה) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (ו) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (ז) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (ח) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (ט) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (י) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (יא) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (יב) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (יג) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (יד) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (טו) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (טז) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (יז) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (יח) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (יט) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (כ) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (כא) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (כב) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (כג) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (כד) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (כה) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (כו) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (כז) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (כח) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (כט) ר"ה חב"ב ב"ו וכו' (ל) ר"ה חב"ב ב"ו וכו'.

לעיו רש"י

קלושי"א וקלושי"ב, קלושי"ג, קלושי"ד, קלושי"ה, קלושי"ו, קלושי"ז, קלושי"ח, קלושי"ט, קלושי"י, קלושי"יא, קלושי"יב, קלושי"יג, קלושי"יד, קלושי"טו, קלושי"טז, קלושי"יז, קלושי"יח, קלושי"יט, קלושי"כ, קלושי"כא, קלושי"כב, קלושי"כג, קלושי"כד, קלושי"כה, קלושי"כו, קלושי"כז, קלושי"כח, קלושי"כט, קלושי"ל.

האומר פרק ששי גיטין

סו.

עין משפט
גר מצוה

סו א ב ג ד ה ו ז ח ט י יא יב יג יד יה יו יז יח יט כ כא כב כג כד כה כו כז כח כט ל
מהל' גירושין הלוי
סבג ששן ג טו"ש אה"ש
סי קב פ"ד ד וע"ש
מ"ח"ט וכו' י:
ד (טו"ש פ"ד סימן טו
ספ"ק כ"א):
ה (מ"י פ"י מהל' גירושין
ה"טו"ו ע"ש אה"ש סימן י
ספ"ק א):

מוסף רש"י

אוצר בלום, מניס הכנס
מסורתיים מסופים יחד
ורש"י ב"ב ו' וס'
ב"לום, משנת ר' אליעזר
בן יעקב קב וגי' קב, קב
מהל' קטנה, עלומר
מקומות מועדים הוא
מכר מנצח או כנר"ח, וכו'
כל מקום שטר
הלכס כמותו וכו' מה
וכי"ו ע"כ ס' וכו' וכו' וכו'
מ"ה משה הי"ו נמי
ב"ח"ח: ומשם הכי ק"ל
כמה בין מנצח בין
כנר"ח: ורש"י ב"ב
ק"ח, ר' יוסי נמקו
ע"כ, ע"כ, נ"ס וכו', דבר
ש"כ סוף המשקולת (ש"ו) וכו'
(ג) ע"כ לחיוב מ"ח:
ל' כל מקום (ש"ס י'):
ע"כ, ש"ס מ"ח ע"כ ע"כ
לכ"ו כל ש"ס (בב"ר)
ל"ה לא חשו חכמים
לדבר זה, למד לא יקחו
ז"כ ש"ס ו' מן הל"ק וכו'
ה"ה על ג' לא י"ח א"ל
הל"ק (בב"ר כ"ה):
ה"ה ע"כ האומר

לשנים תנו הרי אלו יכתבו וימנו דברי ר' מאיר וש' לומר דל' מאיר
כיון דתתם סופר פסול הו"ל כאומר אמרו לכופר ויכתבו ואתם חתמו
והרי אלו יכתבו היינו יתחמו ואם תאמר אכתי היי קתני הרי אלו
יכתבו וימנו לכתלה למאי דלמר כבמוך הא נמי כשר ולא תעשה
ומיך רבינו תם דמאוס דלמר לשלשה
שהוא לכתלה נקט האי לישנא
דיכתבו וימנו אי נמי הכי קאמר
אם כאלו לקיים שליחותם יכתבו וימנו
בעמך דאי אמרי לאחריני ועבדי
אפי' דיעבד לא מהני אי נמי דומיין
דמעשה אפי' לכתלה כגון כשעת
הדמק: אמרו לכופר ויכתבו
ולפ"ז ופ"ז ופ"ז ופ"ז ופ"ז ופ"ז
מפי עד דהני מילי כשעמנו מפי
עדים שפלוני ליה מפלוני מנה שלם
נמסרה עדות לאלו המעידים אלא
כפני הראשונים אבל כאלו עיקר עדות
לא נמסרה אלא לאלו והראשונים הם
גט: לא שביחא, פירש בקונטרס
לשמואל אית ליה צ"פ בתרא (לקמן ד' פו):
דכתב סופר ועד שניט ואתאי אפי'
כרבי מאיר ומכל מקום לר"ן לומר
נמי אליבא דל' שמיחא דמתמיה ל'
הקשה אלא מכח דל' מסתברא דפליג
שמואל אדר' ירמיה וכו' מסת':
חכם כשירצה, יומר מר"מ
ודילמא ר' מאיר חרף
ומקשה ור' יהודה ממון ומסין ו' ו'
האי גוונא אמרינן בסוף הוריות
(ד' ט):

אמרו לכופר ויכתבו ולפלוני ופלוני ויחתמו
ומשום כיסופא דסופר חיישי ומחתמי חד
מהנך סהדי וסופר בהדייהו ובעל לא אמר
הכי כיון דאמר מר כשר ולא תעשה כן
בישראל לא שביחא וליחוש דילמא אמר להו
לבי הרי אמרו לכופר ויכתבו ואתם חתמו
ואולי הנך משום כיסופא דסופר ומחתמי ליה
לסופר בהדי חד מינייהו ובעל לא אמר הכי
אמרי הא נמי כשר ולא תעשה הוא הניחא
למ"ד כשר ולא תעשה אלא למ"ד כשר
ותעשה מאי איכא למימר אלא רבי יוסי
"תרתיה אמר ושמואל סבר לה כוותיה בחדא
ופליג עליה בחדא גופא אמר שמואל אמר
רבי הלכה כרבי יוסי דאמר מילי לא מימסרין
לשליח אמר לפ"ז ור"ש ברבי מאהר שר"מ
הונינא איש אונו חולקין על רבי יוסי מה
ראה רבי לומר הלכה כר' יוסי אמר לו שתוק
בני שתוק לא ראת את ר' יוסי אילמלי ראתו
נמוק עמו דתניא "איסי ב' יהודה היה מונה
שבחן של חכמים ר"מ חכם וסופר ר' יהודה
"חכם לכשירצה ר' טרפון גל של אגוזין ר'
ישמעאל "חנות מיוונת ר"ע אוצר בלום ר'
יוחנן בן גורי קופת הרוכלים רבי אלעזר בן
עזריה קופה של בשמים "משנת ר' אליעזר
בן יעקב קב וגי' ור' יוסי נמוק עמו רבי
שמעון טוחן הרבה ומוציא קימעה תנא
משבח קימעה ומה שמוציא אינו מוציא אלא
סובין וכן אמר ר"ש לתלמידיו בניי שנו
מדותי שמדותי תרומות מתרומות מידותיו
של ר"ע גופא אמר לשנים אמרו לסופר
ויכתבו ולפלוני ופלוני ויחתמו אמר רב הונא
אמר רב כשר וי"ל תעשה זאת בישראל
אמר ליה עולא לרב נחמן ואמרי לה רב
נחמן לעולא מאהר דכשר אמאי לא תעשה
זאת בישראל א"ל חיישינן שמא תשכור עדים
וכי חיישינן "והתניא עדים החתומין על ישרה
מקח ועל גבי "אשה לא חשו חכמים לדרב זה
מעשה לא עבדי דבורא קאמרי אמר לשנים
אמרו לסופר ויכתבו ואתם חתמו רב חסדא
אמר כשר ה"ל תעשה רבה בר בר חנה אמר
כשר ותעשה רב נחמן אמר כשר ולא תעשה
רב ששת אמר כשר ותעשה רבה אמר כשר
ולא תעשה רב יוסף אמר כשר ותעשה
ואיכא

כיון דאמר מר. לקמן בשמעתי גבי אמרו לכופר ויכתבו ולפלוני
ופלוני ויחתמו כשר הגט אבל לא תעשה: לא שמיחא. הלכך לא
גורין, ושמואל לית ליה דרבי ירמיה דלמר תתם סופר שניט אלא
כתב סופר ותתם עד כדאמרינן בהגה"ס
כר' יוסי ולא איירי מתני' בהתימת
סופר כלל וכן לרבי יוסי וכן לר'
מאיר כשהיה התמימה ושמואל לית
ליה דרב חסדא דלמר רבי יוסי היא
וכתב סופר ודברי הכל היא: דלמא
אמר לסו. אתם חתמו ואמרו לפלוני
ויכתבו דבהא אמרי' לקמן כשר
ותעשה ואי מבערת חתימת סופר
בגט אזלי הני סהדי ומחתמי לסופר
משום כיסופא: סיניחא למ"ד כו'.
פלוניחא היא לקמן בשמעתי: אלא
ר' יוסי טרפי אמר כו'. אלא ודאי
רבי יוסי תרתי אמר לפסולא בין
שאתר לשלשה תנו בין שאמר אמרו
לפלוני ויכתבו ולפלוני ופלוני ויחתמו
פסול והנך אמוראי דאמרי לקמן
תעשה ולא תעשה אליבא דרבי מאיר
פלוני דלרבי יוסי פסול לגמרי ואיתא
לדרב חסדא דהא דקמי תתם סופר
כשר רבי יוסי היא דליכא למיחש שמא
שליח זה ולא בעל: ושמואל. דלמר
לעיל הדינן לר"ן תלמוד דאי כתובו
כתב (א) ידו אלא כתב הגט ועשה
כאומר אמרו וכו': סבר לה כרבי
יוסי כדמא. דלמר שמואל הלכה
כרבי יוסי היכא דלא אמר אמרו:
ופליג עליה. באומר אמרו: נמוקו
עמו. "פירושו עמו לתת טעם לכל
דבריו שהיה מיישב את דבריו: חכם
וסופר. כדאמרינן במסכת סוטה
(דף כ') אמרתי לו לבלל אני: חכם
לכשירא. כשהיה רוצה להיות מתון
ומתישב בדבריו א"ל חכם: גל של
אגוזים. מפרש בנבואת דר' נתן
(פ' י"ח) מה גל של אגוזים אדם נוטל
אתה מהן והם נקבלות וטפלות זו על
זו טלן קר' טרפון כה תלמיד
ושאלו דבר היה מניא לו ראה מקרא
מדרש משנה הלכה ואגדה הכל יחד:
תנוס מיוונס. י"ה מוכן זה תמיד
שאין התנוי לר"ן לומר ללוקחין
המתניו ואיך לכס ק' נלך אדם
ללמד מפי מוונן לו ותלמודו ערוך
כפיו: אולר בלום. ק' מפורש
כאבות דרבי נתן למה היה ר' עקיבא
דומה לעני שנטל קופתו ואל לשה
מלא שעורים קרז ונתן זה מלא
חמין נתן וכן פוליס וכן עדשים
וכשכא לבימו בירר כל מין ומין
לעמאן ק' ר"ע כשלמד מרבותיו שמע
דבר מקרא מרבותיו ואחריי הלכה
ואחריי מדרש ואחריי אגדה נתן לבו

לכופר ויכתבו ולפלוני ופלוני ויחתמו
ומשום כיסופא דסופר חיישי ומחתמי חד
מהנך סהדי וסופר בהדייהו ובעל לא אמר
הכי כיון דאמר מר כשר ולא תעשה כן
בישראל לא שביחא וליחוש דילמא אמר להו
לבי הרי אמרו לכופר ויכתבו ואתם חתמו
ואולי הנך משום כיסופא דסופר ומחתמי ליה
לסופר בהדי חד מינייהו ובעל לא אמר הכי
אמרי הא נמי כשר ולא תעשה הוא הניחא
למ"ד כשר ולא תעשה אלא למ"ד כשר
ותעשה מאי איכא למימר אלא רבי יוסי
"תרתיה אמר ושמואל סבר לה כוותיה בחדא
ופליג עליה בחדא גופא אמר שמואל אמר
רבי הלכה כרבי יוסי דאמר מילי לא מימסרין
לשליח אמר לפ"ז ור"ש ברבי מאהר שר"מ
הונינא איש אונו חולקין על רבי יוסי מה
ראה רבי לומר הלכה כר' יוסי אמר לו שתוק
בני שתוק לא ראת את ר' יוסי אילמלי ראתו
נמוק עמו דתניא "איסי ב' יהודה היה מונה
שבחן של חכמים ר"מ חכם וסופר ר' יהודה
"חכם לכשירצה ר' טרפון גל של אגוזין ר'
ישמעאל "חנות מיוונת ר"ע אוצר בלום ר'
יוחנן בן גורי קופת הרוכלים רבי אלעזר בן
עזריה קופה של בשמים "משנת ר' אליעזר
בן יעקב קב וגי' ור' יוסי נמוק עמו רבי
שמעון טוחן הרבה ומוציא קימעה תנא
משבח קימעה ומה שמוציא אינו מוציא אלא
סובין וכן אמר ר"ש לתלמידיו בניי שנו
מדותי שמדותי תרומות מתרומות מידותיו
של ר"ע גופא אמר לשנים אמרו לסופר
ויכתבו ולפלוני ופלוני ויחתמו אמר רב הונא
אמר רב כשר וי"ל תעשה זאת בישראל
אמר ליה עולא לרב נחמן ואמרי לה רב
נחמן לעולא מאהר דכשר אמאי לא תעשה
זאת בישראל א"ל חיישינן שמא תשכור עדים
וכי חיישינן "והתניא עדים החתומין על ישרה
מקח ועל גבי "אשה לא חשו חכמים לדרב זה
מעשה לא עבדי דבורא קאמרי אמר לשנים
אמרו לסופר ויכתבו ואתם חתמו רב חסדא
אמר כשר ה"ל תעשה רבה בר בר חנה אמר
כשר ותעשה רב נחמן אמר כשר ולא תעשה
רב ששת אמר כשר ותעשה רבה אמר כשר
ולא תעשה רב יוסף אמר כשר ותעשה
ואיכא

חנות מיוונת. לשון מוון ואית

דגרסי מוונת לשון מוון:
בלום. בקונטרס גרס ב"מ"ס כמו
פיו בלום ורגליו מבולמות
בכסרות (דף מ): ואית "דגרסי בסמ"ך
כמו בנרצח רבה (פ' י"ח) משל
למך שחי אולרתינו בלסיס ומחומין
ומעורנין: ד"ב בורא אמרי
מעשה א" עברי. והא דלמרינן
סוף פרק ב' דיבמות (דף ס"ה) גבי
מיאנה או שחלטה בפניו ישאנה מפני
שהוא ב"ד ופרין בגמרא טעמא דב"ד
הא צי מרי לא והתניא עדים החתומים
על שדה מקח ועל גט אשה לא חשו
חכמים כו' ומאי קושיא לישני דיבורא
אמרי מעשה לא עבדי דלמרי הכא
דהתם לא היו אלא דיבורא שאומר
שמיאנה או שחלטה ויש לומר כיון
דהתם על ידי דיבורא נגמר הדבר
שע"י ק' ניסת לזוק מעשה גמור
חשיב ליה אבל הכא אין נגמר על
דס ואינו אלא דיבור בעלמא:

הדרין עלך האומר התקבל

האומר מדרש ואחריי אגדה נתן לבו
לכופר ויכתבו ולפלוני ופלוני ויחתמו
ומשום כיסופא דסופר חיישי ומחתמי חד
מהנך סהדי וסופר בהדייהו ובעל לא אמר
הכי כיון דאמר מר כשר ולא תעשה כן
בישראל לא שביחא וליחוש דילמא אמר להו
לבי הרי אמרו לכופר ויכתבו ואתם חתמו
ואולי הנך משום כיסופא דסופר ומחתמי ליה
לסופר בהדי חד מינייהו ובעל לא אמר הכי
אמרי הא נמי כשר ולא תעשה הוא הניחא
למ"ד כשר ולא תעשה אלא למ"ד כשר
ותעשה מאי איכא למימר אלא רבי יוסי
"תרתיה אמר ושמואל סבר לה כוותיה בחדא
ופליג עליה בחדא גופא אמר שמואל אמר
רבי הלכה כרבי יוסי דאמר מילי לא מימסרין
לשליח אמר לפ"ז ור"ש ברבי מאהר שר"מ
הונינא איש אונו חולקין על רבי יוסי מה
ראה רבי לומר הלכה כר' יוסי אמר לו שתוק
בני שתוק לא ראת את ר' יוסי אילמלי ראתו
נמוק עמו דתניא "איסי ב' יהודה היה מונה
שבחן של חכמים ר"מ חכם וסופר ר' יהודה
"חכם לכשירצה ר' טרפון גל של אגוזין ר'
ישמעאל "חנות מיוונת ר"ע אוצר בלום ר'
יוחנן בן גורי קופת הרוכלים רבי אלעזר בן
עזריה קופה של בשמים "משנת ר' אליעזר
בן יעקב קב וגי' ור' יוסי נמוק עמו רבי
שמעון טוחן הרבה ומוציא קימעה תנא
משבח קימעה ומה שמוציא אינו מוציא אלא
סובין וכן אמר ר"ש לתלמידיו בניי שנו
מדותי שמדותי תרומות מתרומות מידותיו
של ר"ע גופא אמר לשנים אמרו לסופר
ויכתבו ולפלוני ופלוני ויחתמו אמר רב הונא
אמר רב כשר וי"ל תעשה זאת בישראל
אמר ליה עולא לרב נחמן ואמרי לה רב
נחמן לעולא מאהר דכשר אמאי לא תעשה
זאת בישראל א"ל חיישינן שמא תשכור עדים
וכי חיישינן "והתניא עדים החתומין על ישרה
מקח ועל גבי "אשה לא חשו חכמים לדרב זה
מעשה לא עבדי דבורא קאמרי אמר לשנים
אמרו לסופר ויכתבו ואתם חתמו רב חסדא
אמר כשר ה"ל תעשה רבה בר בר חנה אמר
כשר ותעשה רב נחמן אמר כשר ולא תעשה
רב ששת אמר כשר ותעשה רבה אמר כשר
ולא תעשה רב יוסף אמר כשר ותעשה
ואיכא